

BEVÆG
DIG FOR
LIVET

AFTALE
2024-2028

Indhold

3	Baggrund
4	Målet med BDFL
6	Tre temaer for BDFL 2024-2028
7	BDFL-aftalens indsatser
8	Parternes bidrag til understøttelse af aftalen
9	Politisk grundlag
10	Projektorganisering
11	Underskrifter

Baggrund

Tønder Kommune har i perioden 2019 til 2023 været Bevæg Dig For Livet (BDFL) Visionskommune.

BDFL-aftalen blev i 2018 indgået mellem DGI, Danmarks Idrætsforbund (DIF) og Tønder Kommune, og kommunen har derfor været en del af en vision om at gøre Danmark til verdens mest idrætsaktive nation, som er ambitionen med BDFL.

DGI, DIF og Tønder Kommune har siden arbejdet sammen om målsætningen, at flere borgere skal være fysisk aktive, og flere skal være med i foreningsfællesskabet.

BDFL-aftalen har medvirket til, at motion og bevægelse er kommet højt på den politiske dagsorden i Tønder Kommune. Aftalen har også bidraget til en større

indsigt i, hvordan vi styrker motion og bevægelse, hvordan vi arbejder med det på tværs af forvaltningsområder, og hvor vigtigt det er at arbejde sammen med foreningslivet. Derfor indgår Tønder Kommune en ny BDFL-aftale med DIF og DGI for perioden 2024 til 2028.

Der er tale om en strategisk aftale, som skal være en dynamisk ramme om arbejdet med motions- og bevægelsesfællesskaber i kommunen. Aftalen er derfor bygget op med indsatser, der kan udvikles, og nye kan tilføjes i løbet af aftaleperioden.

Målet med BDFL

BDFL er DGI og DIF's fælles vision om, at Danmark skal være verdens mest fysisk aktive nation. Visionens overordnede målsætning er, at 75 pct. af danskerne skal være fysisk aktive¹, og 50 pct. skal være medlem af en forening². Tønder Kommune har med BDFL-aftalen 2024-2028 valgt at tage aktiv del i visionen.

DGI, DIF og Tønder Kommune har derfor en fælles strategisk ambition om, at flere borgere skal være fysisk aktive i hverdagen, og de herigennem vedligeholder eller forbedrer deres fysiske og mentale sundhedstilstand. Vi har samtidig en ambition om, at flere oplever glæden ved motion og bevægelse i foreningslivets fællesskaber.

Den forrige BDFL-aftale fra perioden 2019-2023 har medvirket til, at flere borgere i dag er fysisk aktive, og flere er med i foreningslivet i Tønder Kommune. Det har betydet, at der i dag er 70 pct. af borgere i alderen 18 til 75, der er fysisk aktive, og 43 pct. af borgere i alle aldre er medlem af en idrætsforening (Bevæg dig for livets Idræts- og Motionsvaneundersøgelse Tønder Kommune 2024 og Centralt Forenings Register).

Ambitionen med BDFL-aftalen 2024-2028 er at fastholde den positive udvikling. I forrige BDFL-aftale lykkedes vi navnlig i forhold til den del af borgerne, som i forvejen havde kendskab til motion og bevægelse, men som bare skulle have et lille skub for at blive aktive. Det arbejde fortsætter vi med, for vi vil have endnu flere fra denne gruppe med.

Målgruppen for den nye aftale er dog primært den del af kommunens borgere, der er motions- og foreningsuvante. Det vil sige borgere, der har barrierer over for motion og bevægelse – samtidig

har de ofte ikke kendskab til og erfaring med fællesskaberne i foreningslivet. De er særligt vigtige, da denne gruppe ofte har sundheds- og trivselsudfordringer, som fysisk aktivitet kan afhjælpe.

Målgruppen af borgere er meget forskelligartet. Det kan være borgere, der har udfordringer med sundhed og førlighed på grund af alder eller sygdom, der gør fysisk aktivitet svær. Det kan også være borgere, der har udfordringer med trivsel eller sociale relationer, der gør det vanskeligt at være en del af foreningslivet.

Vigtigheden af at prioritere disse borgere forstærkes af tre forhold i Tønder Kommune:

- Den demografiske udvikling i kommunen i de seneste år har medført store forandringer. I perioden fra 2010 til i dag er befolkningstallet i alt faldet med omkring 3.000, der er omkring 2.600 færre børn og unge i alderen 0 til 25 år, og der er omkring 2.600 flere seniorer over 60 år. Det er en udvikling, der vil fortsætte i de kommende år – eksempelvis forventes der i 2035 omkring 1.000 flere seniorer over 60 år end i dag, så der vil være omkring 14.000 seniorer (Danmarks Statistik). En del af de ældre borgere har på grund af aldring fysiske og mentale barrierer over for motion og bevægelse.
- Mange udenlandske borgere har valgt at flytte til kommunen igennem de seneste år, og det er forventningen, at endnu flere vil komme til i fremtiden. I 2010 var der omkring 2.900 borgere med udenlandsk oprindelse, i dag er der omkring 5.500, og i 2035 forventes der at være omkring 6.200 (Danmarks Statistik). Mange af dem har sproglige og kulturelle barrierer i forhold til det danske foreningsliv.

¹ 75 pct. af danskerne, der er fysisk aktive er i alderen 18 til 75

² 50 pct. af danskerne, der er medlem af en forening er i alle aldre

- Lavt socioøkonomisk niveau i kommunen – det kommer blandt andet til udtryk ved et lavt uddannelsesniveau og dårlig sundhedstilstand i sammenligning med andre kommuner. Borgere i denne gruppe kan også have svag tilknytning til arbejdsmarkedet. I det Socioøkonomisk Indeks fra 2024, som blandt andet omfatter beskæftigelse og sundhed, har kommunen den 18. dårligste placering og ligger dårligere end de tre andre sønderjyske kommuner (De Kommunale Nøgletal). Det resulterer i, at mange ikke har motion og bevægelse som en del af deres hverdag og ikke er vant til at komme i foreningslivet.

Samlet set betyder det, at der er forholdsvis mange borgere i kommunen, der har fysiske udfordringer, og som derfor kunne have gavn af de motions- og bevægelsestilbud foreningslivet tilbyder.

Et opmærksomhedspunkt er, når borgerne går fra én livsfase til en anden. Livsfaserne påvirker valg af aktiviteter, tidsforbrug og aktivitetsniveau. Visse livsbegivenheder – for eksempel flytning, skilsmisse eller pensionering – kan give store forandringer i livet. For nogle er det en udfordring at opretholde en hverdag, hvor de er fysisk aktive, samtidig med at de skal håndtere en ny fase i deres liv.

Da vi primært arbejder med borgere, hvor det er svært at ændre motions- og bevægelsesvaner, men hvor selv små forandringer kan have en stor effekt, forventer vi med målsætningen for BDFL-aftalen 2024-2028 kun en mindre stigning i andelen af borgere, der er aktive fysisk og i foreninger i forhold til andelen i dag.

Målsætning og sigtepunkter for BDFL-aftalen 2024-2028 for Tønder Kommune

Målsætning:

- 72 pct. af borgerne i alderen 18 til 75 skal være fysisk aktive med udgangen af 2028.
- 45 pct. af borgerne i alle aldre skal være medlem af en idrætsforening med udgangen af 2028.

Målene er i forhold til BDFL's Idræts- og Motionsvaneundersøgelse for Tønder Kommune og Centralt Forenings Register.

Udover denne kvantitative målsætning har vi en række kvalitative sigtepunkter.

Sigtepunkter:

- Sundhed
- Social og mental trivsel
- Et mangfoldigt foreningsliv
- Åbne fællesskaber
- Integration af udenlandske tilflyttere i foreningslivet

Den løbende opfølgning og evaluering af BDFL-aftalens indsatser vil have fokus på den kvantitative målsætning og de kvalitative sigtepunkter.

Tre temaer for BDFL 2024-2028

BDFL-aftalens målsætninger skal indfries igennem en politisk forankring i kommunen, en forankring på tværs af fagområder og en forankring i samarbejdet mellem aftalens parter.

Kernen i aftalen er tre temaer, som sætter rammen for en række konkrete indsatser, der bidrager til den forandring, vi ønsker.

De tre temaer i BDFL-aftalen retter navnlig opmærksomheden mod indsatser for motions- og forenings-uvante borgere. Her er store udfordringer, men det er også her potentialerne for forandringer ligger.

Sociale aktive fællesskaber / trivsel

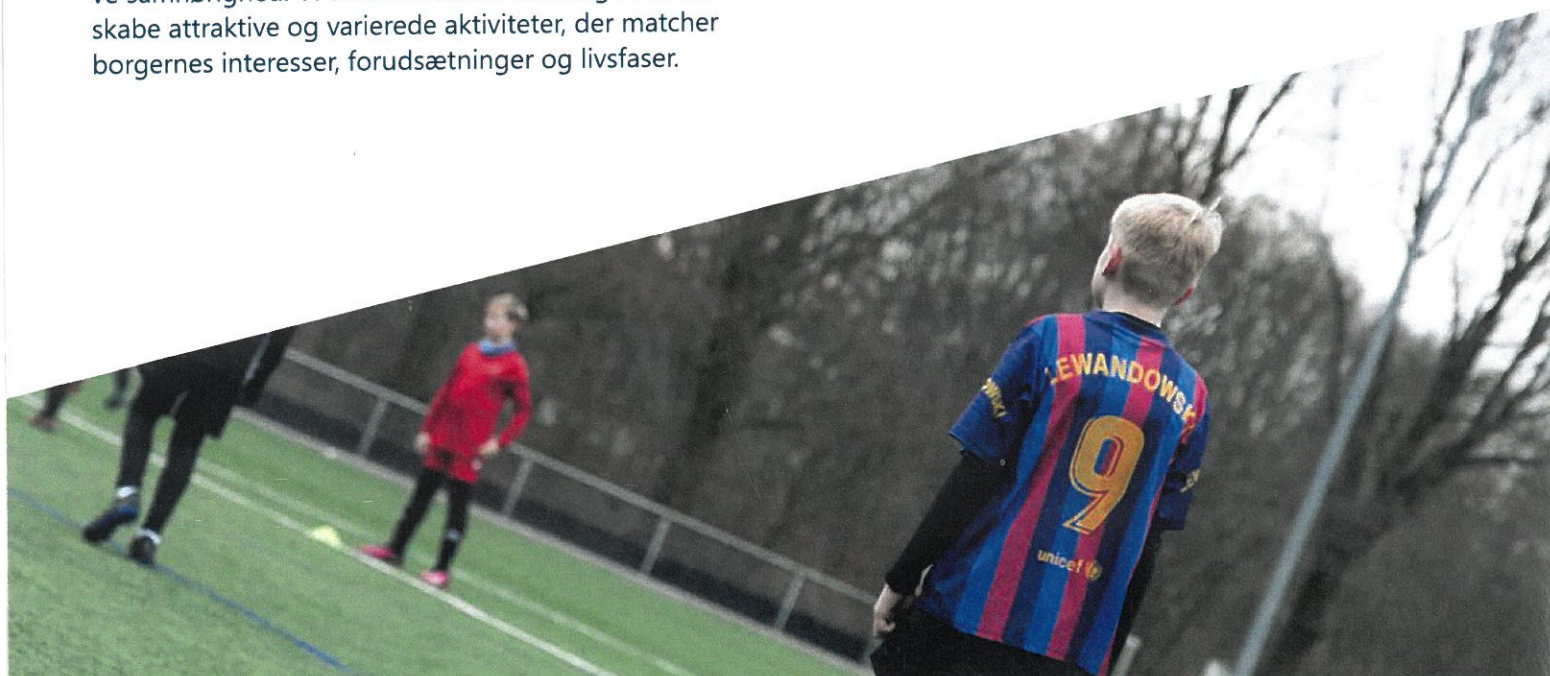
Motions- og bevægelsesaktiviteter bliver stærkere, når de integreres i sociale fællesskaber. Fællesskaberne skal medvirke til at tiltrække og fastholde borgere i sunde motions- og bevægelsesvaner. Vi har derfor fokus på at styrke åbne fællesskaber, hvor der er rum for borgernes forskelligheder. Det skal være fællesskaber, hvor borgerne kan være aktive sammen og opleve samhørighed. Vi vil understøtte foreningslivet i at skabe attraktive og varierede aktiviteter, der matcher borgernes interesser, forudsætninger og livsfaser.

Frivillighed

Frivilligheden er vigtig for mange motions- og bevægelsesaktiviteter. De frivillige gør en uundværlig indsats for at skabe gode og meningsfulde aktiviteter. Det er aktiviteter, som giver borgerne mulighed for at være en del af fællesskaberne i foreningslivet og som skaber trivsel og livskvalitet. Rekruttering er en udfordring for mange foreninger, og som de derfor skal understøttes i. Samtidig vil vi arbejde på at gøre det mere attraktivt at være frivillig. Vi skal styrke vilkår og rammer for foreningslivet, så vi fremmer initiativ og engagement hos de frivillige og skaber bedre mulighed for at invitere nye ind i frivilligheden.

Brobygning

Brobygning til foreningslivet er afgørende for at få flere ind i foreningsfællesskaberne. Det handler om, at borgerne forbliver i sunde vaner efter endt kommunalt tilbud, og det kan gøres gennem aktiv deltagelse i foreningernes fællesskaber. For at styrke brobygningen vil vi forbedre modtagelse i foreningslivet – især i forhold til motions- og foreningsuvante borgere. De aktiviteter, der brobygges til, skal ramme borgernes behov og passe til deres forudsætninger.

BDFL-aftalens indsatser

De ambitiøse målsætninger med BDFL-aftalen kan kun indfries i et forpligtigende samarbejde mellem alle parter, hvor alle bidrager og tager ansvar.

BDFL-aftalen er baseret på, at der i aftaleperioden udarbejdes en række indsatser, der omsætter BDFL-aftalens målsætninger og temaer til konkrete handlinger, der får direkte betydning for borgere og foreningsliv.

Med indsatserne ønsker vi at understøtte og udvikle de sociale aktive fællesskaber, frivilligheden og brobygningen. Vi ønsker, at indsatserne skal være bæredygtige, så de bliver forankret i den måde kommunen løser opgaver – også efter aftaleperiodens udløb. Det er vigtigt, at der i indsatserne arbejdes på tværs af forvaltningerne i kommunen, da mange af borgernes udfordringer med fysisk aktivitet kræver samspil mellem forskellige fagligheder i flere forvaltninger.

Hver indsats fastlægger rammevilkår og ressourcer for indsatsen, herunder hvordan de forskellige parter bidrager med økonomi, viden og kompetencer.

Indsatserne har forskellige løbetider. Nogle indsatser løber i hele aftaleperioden, andre indsatser løber i kortere tid.

De fire indsatser, der er i gang ved aftalens indgåelse ved årsskiftet 2024/25, er følgende:

- **Indsatsen Trænerakademiet:**

Trænerakademiet arbejder for, at flere unge får lyst til at være frivillig, og flere unge således bliver en del af foreningslivet. Dermed bidrager Trænerakademiet til unges trivsel, at foreningerne får nemmere ved at rekruttere nye frivillige.

Sammen i Bevægelse

Sammen i Bevægelse arbejder for, at flere skal være fysisk aktive på arbejdspladsen. Mange voksne tilbringer mange timer på arbejde, og for mange skyldes fravalg af bevægelse i hverdagen, at der ikke er tid og overskud efter arbejde. Arbejdspladsen er derfor en oplagt arena til at tænke bevægelse ind i.

- **Idrætsforeningen Idræt for Livet**

Idrætsforeningen Idræt for Livet bidrager til at få motions- og foreningsuvante borgere ind i sociale aktive fællesskaber. Idrætsforeningen skaber aktivitetsfællesskaber for psykisk sårbare borgere i Tønder Kommune, der har svært ved at se sig selv eller fungere i en almindelig idrætsforening.

- **Åbne foreningstilbud**

Åbne foreningstilbud er en pulje, der giver økonomisk støtte til tiltag i foreninger, der hjælper borgere med særlige behov til at få fodfæste i foreningslivet. Puljen støtter tiltag, der medvirker til at overvinde fysiske og psykiske barrierer, nogle borgere har med at blive en del af foreningslivet.

Indsatserne er beskrevet i hvert deres bilag, som er dynamiske, og indsatserne kan derfor udvikles og afvikles i løbet af aftaleperioden.

Parternes bidrag til understøttelse af aftalen

I det følgende beskrives parternes konkrete bidrag:

Tønder Kommune

- Udarbejder løbende evalueringer af handlinger og aktiviteter.
- Udarbejder en kort status om BDFL-aftalens aktiviteter og resultater, som fremlægges på møde i den politiske styregruppe.
- Bidrager med 0,3 mio. kr. årligt i aftaleperioden til projektledelse og administration.
- Bidrager med puljemidler på i alt 1,0 mio. kr. til konkrete aktiviteter og handlinger under hver indsats. Det er Kultur- og Fritidsudvalget, der afgør, hvordan puljemidlerne anvendes.
- Sekretariatsbetjening af politiske styregruppe, administrativ styregruppe og projektgruppe - herunder indkalder til møder, udarbejder dagsordner og referater.
- Opgaver omkring administration, planlægning og kommunikation.
- Søger eksterne midler fra fonde og puljer til BDFL-aftalens aktiviteter.
- Arbejder for at alle relevante forvaltningsområder internt i kommunen har kendskab til BDFL-aftalen og aktivt er en del af aftalens aktiviteter.
- Understøtter aftalen ved at benytte BDFL logo på materialer, hjemmeside og sociale medier, der vedrører BDFL.
- Afgør hvem, der skal være projektleder for BDFL-aftalen.

DGI og DIF

- Løbende afsøger mulighederne internt i egne organisationer for at bidrage med ressourcer og viden, der understøtter BDFL-aftalens formål og målsætninger.
- Bidrage med medarbejderressourcer til løbende rådgivning i forhold til indsatser.
- Bidrage med DIF og DGI's koncepter og produkter.

- Årlig undersøgelse af udvikling af idræt og motion i Tønder Kommune.
- Facilitering af træf og netværksarrangementer for visionskommunerne.

Alle parter

- Efter afslutning af BDFL-aftalen den 31. december 2028 udarbejder DIF, DGI og Tønder Kommune en afsluttende evaluering af samarbejdet og resultater af indsatser. Evalueringen fremlægges på møde i den politiske styregruppe i foråret 2029.
- Indgår i et koordinerende og orienterende samarbejde - herunder deltage i relevante møder og arrangementer.
- Vidensdeler med alle parter omkring relevante emner. Det gælder faglige emner samt strategiske og politiske emner. Vidensdelingen skal blandt andet finde sted på de møder, som er beskrevet i afsnittet "Kontakt samt mødeindhold og mødefrekvens".
- Udbreder kendskabet til BDFL-aftalen og til aftalens indsatser hos relevante samarbejdspartnere, foreninger, frivillige, virksomheder, borgere med flere.
- Løbende afsøger mulighederne for at tiltrække eksterne midler fra fonde og puljer med videre for at øge den samlede mængde ressourcer til gavn for aftalen.
- Større udmeldinger og strategiske historier om BDFL aftales og koordineres altid mellem DIF, DGI og kommunen.

Opsigelse

BDFL-aftalen løber i perioden fra underskrivelse til udgangen af 2028. Aftalen kan i perioden opsiges med seks måneder varsel, hvis en af parterne ønsker det.

Politisk grundlag

Indsatserne i BDFL-aftalen sigter på at forankre et motions- og bevægelsesfokus i Tønder Kommune – internt og på tværs af forvaltningerne og i samspil med aktører i civilsamfundet. Med aftalen vil kommunen styrke den politiske og strategiske prioritering af motion og bevægelse.

BDFL skal indgå i udviklingen af kommende politikker og strategier, der er relevante for at fremme ambitionen med aftalen. BDFL skal desuden tages i betragtning i arbejdet med de nuværende politikker og strategier.

De væsentligste nuværende politikker i kommunen i forhold til BDFL er:

- Kultur- og Fritidspolitikken
- Sammenhængende Børne-, Unge- og Familiepolitik
- Ungepolitikken
- Ældrepolitik
- Politik for det frivillige sociale arbejde
- Handicappolitik
- Sundhedspolitik
- Integrationspolitik
- Dagtilbuds- og Skolepolitik
- Visions- og strategiplanen 2022-2025

Projektorganisering

BDFL-aftalen er organiseret i tre niveauer:

Politisk styregruppe

Medlemmer:

- Formand DGI
- Næstformand DIF
- Formand DGI Sønderjylland
- Direktør DGI Sønderjylland
- Formand for FritidsForum Tønder Kommune
- Borgmester og udvalgsformænd i Tønder Kommune
- Direktion Tønder Kommune

Ansvar og opgaver:

- Opfølgning på og udvikling af den overordnede strategiske retning.

Tilforordnede – deltager på møderne i den politiske styregruppe uden stemmeret:

- Fagchef for Sundhed, Kultur & Frivillighed Tønder Kommune
- Afdelingsleder Kultur og Frivillighed Tønder Kommune
- Projektleder for Bevæg Dig For Livet (sekretær)

Den politiske styregruppe mødes én gang om året, eller når en af parterne ønsker det. På møderne fremlægges kort status for BDFL-aftalens aktiviteter og resultater, overblik og status på indsatser samt den årlige Bevæg dig for livets Idræts- og Motionsvaneundersøgelse.

Administrativ styregruppe:

Medlemmer:

- Direktør DGI Sønderjylland
- Chef/konsulent DIF
- Direktører Sundhed, Kultur & Udvikling Tønder Kommune
- Fagchef for Sundhed, Kultur & Frivillighed Tønder Kommune
- Fagchef for Skole og Dagtilbud Tønder Kommune
- Fagchef for Arbejdsmarked Tønder Kommune

- Fagchef for Voksen Social Tønder Kommune
- Afdelingsleder Kultur og Frivillighed Tønder Kommune
- Projektleder for Bevæg Dig For Livet (sekretær)

Ansvar og opgaver:

- Udvikle og igangsætte indsatser.
- Ansvarlig for at de politiske udvalg i kommunen inddrages og orienteres, når det er relevant.

Den administrativ styregruppe mødes minimum to gange årligt. På hvert af møderne drøftes drift, udvikling, samarbejdet mellem parterne samt andre emner, der måtte være relevante. På møderne fremlægges kort status på BDFL-aftalens aktiviteter og resultater samt den årlige Bevæg dig for livets idræts- og motionsvaneundersøgelse.

Operationel projektgruppe:

Medlemmer:

- Direktør DGI Sønderjylland
- Konsulent DGI/DIF
- Afdelingsleder Kultur og Frivillighed Tønder Kommune
- Foreningskonsulent Kultur og Frivillighed Tønder Kommune
- Projektleder for Bevæg Dig For Livet
- Derudover indkaldes ad hoc relevante konsulenter og ledere fra Tønder Kommune

Ansvar og opgaver:

- Drift, implementering og udvikling.
- Opfølgning og evaluering.

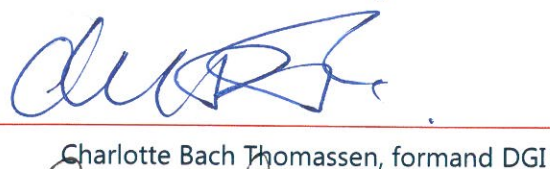
Den operationel projektgruppe mødes løbende, og når en af parterne ønsker det. På møderne drøftes drift, udvikling samt andre emner, der måtte være relevante.

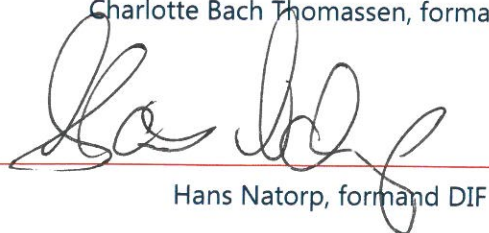

Underskrifter

Jørgen Popp Petersen, borgmester Tønder Kommune

Lars Møldrup, kommunaldirektør Tønder Kommune

Charlotte Bach Thomassen, formand DGI

Hans Natorp, formand DIF

Hanne Lene Haugaard, formand DGI Sønderjylland

BEVÆG
DIG FOR
LIVET

